I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/836 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Μαΐου 2021

για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 196 και το άρθρο 322 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ([1]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([2]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ([3]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([4]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης («μηχανισμός της Ένωσης»), ο οποίος διέπεται από την απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]), ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και διευκολύνει τον συντονισμό στον τομέα της πολιτικής προστασίας με σκοπό τη βελτίωση της αντιμετώπισης φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών από την Ένωση.

(2) Ενώ η πρόληψη, η ετοιμότητα και η αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών είναι πρωτίστως ευθύνη των κρατών μελών, ο μηχανισμός της Ένωσης, και συγκεκριμένα μέσω των ικανοτήτων rescEU, προωθεί την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο μηχανισμός της Ένωσης συμβάλλει στον στόχο αυτόν αφενός με την ενίσχυση της συλλογικής αντίδρασης της Ένωσης σε φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές μέσω της δημιουργίας ενός αποθέματος ικανοτήτων που συμπληρώνει τις υφιστάμενες ικανότητες των κρατών μελών, όταν δεν επαρκούν οι διαθέσιμες ικανότητες σε εθνικό επίπεδο, ως εκ τούτου καθιστώντας αποτελεσματικότερες τις ενέργειες ετοιμότητας και αντιμετώπισης, και αφετέρου με την ενίσχυση της πρόληψης των καταστροφών και της ετοιμότητας για την αντιμετώπισή τους. Απαιτούνται επαρκείς χρηματοδοτικές πιστώσεις για τη δημιουργία, την ανάπτυξη και τη λειτουργία των ικανοτήτων rescEU, καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Δεξαμενής Πολιτικής Προστασίας και την κάλυψη του επιπρόσθετου κόστους που απορρέει από επιχορηγήσεις προσαρμογής και τη λειτουργία ικανοτήτων που διατίθενται στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας.

([1]) ΕΕ C 385 της 13.11.2020, σ. 1.
([2]) ΕΕ C 10 της 11.1.2021, σ. 66.
([3]) ΕΕ C 440 της 18.12.2020, σ. 150.
([4]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Απριλίου 2021 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2021.
([5]) Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).

(3) Η πρωτοφανής εμπειρία της πανδημίας COVID-19 απέδειξε ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να είναι καλύτερα προετοιμασμένα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης μεγάλης κλίμακας που πλήττουν ταυτόχρονα αρκετά κράτη μέλη, και ότι θα πρέπει να ενισχυθεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την υγεία και την πολιτική προστασία. Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε επίσης πόσο ολέθριες διαστάσεις μπορούν να λάβουν οι συνέπειες των καταστροφών για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, η Ένωση μπόρεσε, βασιζόμενη στις ισχύουσες διατάξεις της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, να εγκρίνει γρήγορα εκτελεστικές διατάξεις για τη διεύρυνση των ικανοτήτων rescEU ώστε να περιλαμβάνουν τη δημιουργία αποθέματος σε ιατρικά αντίμετρα στα οποία περιλαμβάνονται εμβόλια και θεραπευτικά μέσα, και σε ιατρικό εξοπλισμό εντατικής θεραπείας, μέσα ατομικής προστασίας και εργαστηριακές προμήθειες, με σκοπό την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση σοβαρής διασυνοριακής απειλής κατά της υγείας. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων ετοιμότητας και αντιμετώπισης, η έγκριση νέων διατάξεων που ενισχύουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, μεταξύ άλλων παρέχοντας στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προμηθεύεται απευθείας, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, τις αναγκαίες ικανότητες rescEU, θα μπορούσε να μειώσει περαιτέρω τον χρόνο ανάπτυξης στο μέλλον. Είναι επίσης σημαντικό να υπάρχει καλός συντονισμός με τις εθνικές αρχές πολιτικής προστασίας όσον αφορά τις επιχειρήσεις rescEU.

(4) Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην κοινή τους δήλωση της 26ης Μαρτίου 2020 και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμα της 17ης Απριλίου 2020 σχετικά με τη συντονισμένη δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19 και των συνεπειών της ([6]) κάλεσαν την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για ένα πιο φιλόδοξο και ευρύτερο σύστημα διαχείρισης κρίσεων εντός της Ένωσης.

(5) Η κλιματική αλλαγή οδηγεί σε αύξηση της συχνότητας, της έντασης και της πολυπλοκότητας των φυσικών καταστροφών εντός της Ένωσης και παγκοσμίως, και επομένως καθιστά αναγκαίο ένα υψηλό επίπεδο αλληλεγγύης μεταξύ των χωρών. Οι φυσικές καταστροφές, όπως οι δασικές πυρκαγιές, μπορούν να οδηγήσουν σε απώλεια ζωών, μέσων διαβίωσης και βιοποικιλότητας, να προκαλέσουν έκλυση μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου του άνθρακα και να επιφέρουν μείωση της ικανότητας του πλανήτη να απορροφά το διοξείδιο του άνθρακα, γεγονός που επιτείνει περαιτέρω την κλιματική αλλαγή. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να ενισχυθούν η πρόληψη, η ετοιμότητα και η αντιμετώπιση καταστροφών και ο μηχανισμός της Ένωσης να περιλαμβάνει επαρκείς ικανότητες, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου του rescEU, για την ανάληψη δράσης σε περίπτωση δασικών πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

(6) Η Ένωση παραμένει προσηλωμένη στην πολιτική προστασία που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης συγκεκριμένων μορφών ευαλωτότητας, και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με ζητήματα που σχετίζονται με το φύλο και ανακύπτουν κατά τη διάρκεια καταστροφών και αμέσως μετά από αυτές, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης των θυμάτων έμφυλης βίας.

(7) Με βάση τις αρχές της αλληλεγγύης και της καθολικής κάλυψης των πολιτών από ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, καθώς και τον κεντρικό ρόλο της Ένωσης στην επιτάχυνση της επίτευξης προόδου όσον αφορά τις παγκόσμιες προκλήσεις στον τομέα της υγείας, ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να συμβάλει στη βελτίωση της ικανότητας πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις υγειονομικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

(8) Τα κράτη μέλη, με πλήρη σεβασμό στις εθνικές δομές τους, ενθαρρύνονται να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό πρώτης επέμβασης είναι επαρκώς εξοπλισμένο και προετοιμασμένο για την αντιμετώπιση καταστροφών.

(9) Για να ενισχυθεί η συνεργασία για την αντιμετώπιση καταστροφών, οι διοικητικές διαδικασίες θα πρέπει να εξορθολογιστούν, όπου είναι δυνατόν, προκειμένου να διασφαλίζεται η άμεση επέμβαση.

(10) Για την καλύτερη προετοιμασία στην αντιμετώπιση καταστροφών που έχουν αντίκτυπο σε πολλά κράτη μέλη στο μέλλον, απαιτείται επείγουσα δράση για την ενίσχυση του μηχανισμού της Ένωσης. Η ενίσχυση του μηχανισμού της Ένωσης θα πρέπει να συμπληρώνει τις πολιτικές και τα ταμεία της Ένωσης και δεν θα πρέπει να υποκαθιστά την ενσωμάτωση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές στις εν λόγω πολιτικές και ταμεία της Ένωσης.

(11) Τα δεδομένα σχετικά με τις απώλειες που προκαλούνται από καταστροφές είναι ζωτικής σημασίας για την αξιόπιστη εκτίμηση των κινδύνων, την ανάπτυξη τεκμηριωμένων σεναρίων για δυνητικές καταστροφές και την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων διαχείρισης κινδύνου. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εργάζονται για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων για απώλειες λόγω καταστροφών, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν ήδη αναληφθεί στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών, όπως το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών 2015-2030, η συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή ([7]) και η Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

([6]) Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

([7]) ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.

(12) Για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και του σχεδιασμού όσον αφορά την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών, η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει τις επενδύσεις για την πρόληψη καταστροφών σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο, καθώς και ολοκληρωμένες προσεγγίσεις διαχείρισης κινδύνου που στηρίζουν την πρόληψη και την ετοιμότητα, λαμβάνοντας υπόψη μια προσέγγιση πολλαπλών κινδύνων, μια προσέγγιση βασισμένη στο οικοσύστημα και τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, σε στενή συνεργασία με τις συναφείς επιστημονικές κοινότητες, τους βασικούς οικονομικούς φορείς, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα, με την επιφύλαξη των καθιερωμένων μηχανισμών συντονισμού της Ένωσης και της αρμοδιότητας των κρατών μελών. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για τον καθορισμό και την ανάπτυξη ενωσιακών στόχων ανθεκτικότητας στις καταστροφές στον τομέα της πολιτικής προστασίας, ως μη δεσμευτικής κοινής βάσης αναφοράς για τη στήριξη δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας έναντι καταστροφών με μεγάλο αντίκτυπο που προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις (δηλαδή, επιπτώσεις σε διάφορες χώρες, ανεξαρτήτως του αν έχουν κοινά σύνορα). Οι στόχοι της Ένωσης για ανθεκτικότητα στις καταστροφές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις άμεσες κοινωνικές συνέπειες των καταστροφών και την ανάγκη διασφάλισης της διατήρησης των κοινωνικών λειτουργιών ζωτικής σημασίας.

(13) Οι τακτικές εκτιμήσεις κινδύνων και αναλύσεις σεναρίων καταστροφών σε εθνικό και, κατά περίπτωση, υποεθνικό επίπεδο, είναι ζωτικής σημασίας για τον εντοπισμό ελλείψεων στην πρόληψη και την ετοιμότητα και για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων με τη χρήση κονδυλίων της Ένωσης. Οι εν λόγω εκτιμήσεις κινδύνων και αναλύσεις σεναρίων καταστροφών θα πρέπει να επικεντρώνονται σε κινδύνους που αφορούν ειδικά την εν λόγω περιοχή και θα πρέπει, κατά περίπτωση, να καλύπτουν τη διασυνοριακή συνεργασία.

(14) Κατά την ανάπτυξη ενωσιακών στόχων ανθεκτικότητας στις καταστροφές για τη στήριξη δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στις συνέπειες των καταστροφών για ευάλωτες ομάδες.

(15) Ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην πρόληψη και τη διαχείριση καταστροφών έχει μεγάλη σημασία και, κατά περίπτωση, οι ικανότητές τους περιλαμβάνονται στις δραστηριότητες που διεξάγονται δυνάμει της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, με στόχο την ελαχιστοποίηση των επικαλύψεων και την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας. Κατά συνέπεια, υπάρχει επίσης ανάγκη για συνεχή διασυνοριακή συνεργασία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη κοινών συστημάτων προειδοποίησης για ταχεία επέμβαση πριν από την ενεργοποίηση του μηχανισμού της Ένωσης. Ομοίως, και λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές δομές, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η ανάγκη παροχής βοήθειας τεχνικής κατάρτισης στις τοπικές κοινότητες, με σκοπό την ενίσχυση, κατά περίπτωση, των ικανοτήτων τους πρώτης αντίδρασης. Είναι επίσης σημαντικό να τηρείται ενήμερο το κοινό σχετικά με τα μέτρα αρχικής αντιμετώπισης.

(16) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να συνεχίσει να αξιοποιεί συνέργειες με το πλαίσιο της Ένωσης για την ανθεκτικότητα των οντοτήτων ζωτικής σημασίας.

(17) Το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ), ως επιχειρησιακό κέντρο σε επίπεδο Ένωσης με ικανότητα λειτουργίας 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, 7 μέρες την εβδομάδα, για την παρακολούθηση και την υποστήριξη διαφόρων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε πραγματικό χρόνο, εντός και εκτός της Ένωσης, θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τον ενισχυμένο συντονισμό του ΚΣΑΕΑ με τις εθνικές αρχές πολιτικής προστασίας των κρατών μελών, καθώς και με άλλα αρμόδια όργανα της Ένωσης. Το έργο του ΚΣΑΕΑ υποστηρίζεται από επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη, την οποία μεταξύ άλλων παρέχει και το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

(18) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να αξιοποιεί τις διαστημικές υποδομές της Ένωσης, όπως το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης (Copernicus), το Galileo, το πρόγραμμα διαστημικής επιτήρησης και το GOVSATCOM, που παρέχουν σημαντικά εργαλεία σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση εσωτερικών και εξωτερικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Τα συστήματα διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης του Copernicus παρέχουν υποστήριξη στο ΚΣΑΕΑ στις διάφορες φάσεις έκτακτης ανάγκης, από την έγκαιρη προειδοποίηση και την πρόληψη έως την αντιμετώπιση καταστροφών και την αποκατάσταση. Το GOVSATCOM παρέχει ικανότητα ασφαλούς δορυφορικής επικοινωνίας, ειδικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες των κυβερνητικών χρηστών για τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Το Galileo είναι η πρώτη παγκόσμια υποδομή δορυφορικής πλοήγησης και εντοπισμού θέσης, η οποία έχει σχεδιαστεί ειδικά για μη στρατιωτικούς σκοπούς στην Ευρώπη και διεθνώς και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε άλλους τομείς όπως η διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων έγκαιρης προειδοποίησης. Οι σχετικές υπηρεσίες του Galileo περιλαμβάνουν υπηρεσία έκτακτης ανάγκης η οποία, εκπέμποντας σήματα, μεταδίδει προειδοποιήσεις σχετικά με φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές σε συγκεκριμένες περιοχές. Δεδομένων των δυνητικών ικανοτήτων της εν λόγω υπηρεσίας όσον αφορά τη διάσωση ζωών και τη διευκόλυνση του συντονισμού των δράσεων έκτακτης ανάγκης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το Galileo. Εφόσον αποφασίσουν να το χρησιμοποιήσουν, για να επικυρωθεί το σύστημα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες να χρησιμοποιούν το Galileo και να κοινοποιήσουν τις εν λόγω αρχές στην Επιτροπή.

(19) Κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, η έλλειψη επαρκών μεταφορικών και υλικοτεχνικών πόρων προσδιορίστηκε ως βασικό εμπόδιο στην ικανότητα των κρατών μελών για την παροχή ή τη λήψη βοήθειας. Κατά συνέπεια, οι μεταφορικοί και υλικοτεχνικοί πόροι θα πρέπει να οριστούν ως ικανότητες rescEU. Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες που να της επιτρέψουν να καθορίσει τους μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους ως ικανότητες rescEU και να της επιτρέψουν να ενοικιάζει, να μισθώνει ή να προμηθεύεται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης τις εν λόγω ικανότητες στον βαθμό που απαιτείται για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στον τομέα των μεταφορών και των υλικοτεχνικών πόρων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]). Επιπλέον, προκειμένου η Ένωση να διαθέτει την επιχειρησιακή ικανότητα άμεσης αντιμετώπισης διασυνοριακών καταστροφών μεγάλης κλίμακας που προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις ή περιστατικών μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο, θα πρέπει επίσης να έχει, σε δεόντως αιτιολογημένες επείγουσες περιπτώσεις και σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, μέσω της έκδοσης εκτελεστικών πράξεων που έχουν άμεση εφαρμογή σύμφωνα με τη διαδικασία κατεπείγοντος, τη δυνατότητα να αποκτά, να ενοικιάζει, να μισθώνει ή να προμηθεύεται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης υλικά μέσα και αναγκαίες υποστηρικτικές υπηρεσίες διευκόλυνσης που ορίζονται ως ικανότητες rescEU, όταν τα εν λόγω μέσα και οι εν λόγω υπηρεσίες δεν μπορούν να καταστούν άμεσα διαθέσιμες από τα κράτη μέλη. Αυτό θα επιτρέψει στην Ένωση να αντιδρά άμεσα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που θα μπορούσαν να έχουν μεγάλο αντίκτυπο στις ανθρώπινες ζωές, την υγεία, το περιβάλλον, τις περιουσίες ή την πολιτιστική κληρονομιά, πλήττοντας ταυτόχρονα πολλά κράτη μέλη. Τα εν λόγω υλικά μέσα δεν περιλαμβάνουν μονάδες, ομάδες και κατηγορίες εμπειρογνωμόνων, και προορίζονται για την υποστήριξη κρατών μελών που αντιμετωπίζουν καταστροφές στις οποίες αδυνατούν να αντεπεξέλθουν.

(20) Προκειμένου να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η πείρα που έχει αποκτηθεί μέχρι στιγμής από τα αξιόπιστα δίκτυα υλικοτεχνικής υποστήριξης που διαχειρίζονται οι σχετικοί διεθνείς οργανισμοί εντός της Ένωσης, όπως οι αποθήκες ανθρωπιστικής βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα δίκτυα αυτά όταν αποκτά, ενοικιάζει, μισθώνει ή προμηθεύεται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης ικανότητες rescEU. Θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται η κατάλληλη συμμετοχή των σχετικών οργανισμών της Ένωσης και να ζητείται η γνώμη τους σε θέματα που σχετίζονται με τον μηχανισμό της Ένωσης και εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ζητείται η γνώμη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, κατά περίπτωση, όσον αφορά τον καθορισμό, τη διαχείριση και την κατανομή των ικανοτήτων που προορίζονται για την αντιμετώπιση υγειονομικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

(21) Οι ικανότητες rescEU τις οποίες αποκτούν, ενοικιάζουν, μισθώνουν ή προμηθεύονται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης τα κράτη μέλη, θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εθνικούς σκοπούς, αλλά μόνο όταν δεν χρησιμοποιούνται ή δεν χρειάζονται για επιχειρήσεις αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης.

(22) Η Ένωση έχει συμφέρον να αντιμετωπίζει καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε τρίτες χώρες, εφόσον χρειάζεται. Αν και οι ικανότητες rescEU δημιουργήθηκαν πρωτίστως για να χρησιμοποιούνται ως δίχτυ ασφαλείας εντός της Ένωσης, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και λαμβανομένων υπόψη των ανθρωπιστικών αρχών, θα πρέπει να μπορούν να αναπτυχθούν και εκτός της Ένωσης. Η απόφαση ανάπτυξης θα πρέπει να λαμβάνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις όσον αφορά τις αποφάσεις ανάπτυξης των ικανοτήτων rescEU.

(23) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να εξασφαλίζει επαρκή γεωγραφική κατανομή των αποθεμάτων, περιλαμβανομένων βασικών ιατρικών αντιμέτρων και μέσων ατομικής προστασίας, ιδίως όσων προορίζονται για την αντιμετώπιση καταστροφών μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο, σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα προς το πρόγραμμα EU4Health που θεσπίστηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]), το μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης που θεσπίστηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]), τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([11]) και άλλες πολιτικές, προγράμματα και ταμεία της Ένωσης, και συμπληρώνοντας τη συγκέντρωση εθνικών αποθεμάτων σε επίπεδο Ένωσης, όπου χρειάζεται.

(24) Η πανδημία COVID-19 κατέδειξε πόσο σημαντική είναι η συστηματική συγκέντρωση και ανταλλαγή σχετικών γνώσεων σε όλα τα στάδια του κύκλου διαχείρισης κινδύνων καταστροφών. Το πόρισμα αυτό και η πείρα που έχει αποκτηθεί μέχρι στιγμής κατά τη διαδικασία ανάπτυξης του Δικτύου Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης δείχνουν ότι θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω ο ρόλος του ως μονάδας επεξεργασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης.

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)] για την περίοδο 2021-2027 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 1).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/369 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2016, για την παροχή στήριξης έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ΕΕ L 70 της 16.3.2016, σ. 1).

([11]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

(25) Η απόκτηση των αναγκαίων μεταφορικών και υλικοτεχνικών πόρων είναι ουσιαστικής σημασίας για να μπορεί η Ένωση να αντιμετωπίζει κάθε είδους κατάσταση έκτακτης ανάγκης εντός και εκτός της Ένωσης. Είναι επιτακτική ανάγκη να εξασφαλίζεται η έγκαιρη μεταφορά και παροχή βοήθειας και συνδρομής, τόσο εντός και εκτός της Ένωσης όσο και προς την Ένωση. Ως εκ τούτου, οι πληγείσες χώρες θα πρέπει να μπορούν να ζητούν βοήθεια που συνίσταται μόνο σε μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους.

(26) Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ ορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον μηχανισμό της Ένωσης που αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ([12]), το οποίο πρόκειται να καλύψει δαπάνες του προγράμματος έως το τέλος της δημοσιονομικής περιόδου 2014-2020. Το εν λόγω χρηματοδοτικό κονδύλιο θα πρέπει να επικαιροποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2021, την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου ([13]), ώστε να αντικατοπτρίζει τα νέα αριθμητικά στοιχεία που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό.

(27) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου ([14]) για τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εντός των ορίων των πόρων που διατίθενται σε αυτόν, θα πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης για την αντιμετώπιση του πρωτοφανούς αντικτύπου της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει ειδικότερα να περιλαμβάνουν μέτρα που να ενισχύουν το επίπεδο ετοιμότητας της Ένωσης και να καθιστούν δυνατή την ταχεία και αποτελεσματική αντίδραση της Ένωσης σε σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων όπως η δημιουργία αποθεμάτων βασικών εφοδίων και ιατρικού εξοπλισμού και η απόκτηση των απαραίτητων υποδομών για ταχεία αντίδραση. Οι εν λόγω πρόσθετοι πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις προθεσμίες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094.

(28) Απηχώντας τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και την προσήλωση στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, οι δράσεις στο πλαίσιο της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη του γενικού στόχου να δαπανηθεί τουλάχιστον το 30 % του συνολικού προϋπολογισμού της Ένωσης και των δαπανών του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη των κλιματικών στόχων, και στη φιλοδοξία να παρασχεθεί το 7,5 % των δαπανών του προϋπολογισμού για τη βιοποικιλότητα το 2024 και το 10 % το 2026 και το 2027, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις υφιστάμενες αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των στόχων για το κλίμα και για τη βιοποικιλότητα.

(29) Δεδομένου ότι η ανάπτυξη των ικανοτήτων rescEU για επιχειρήσεις αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης παρέχει σημαντική ενωσιακή προστιθέμενη αξία, με την εξασφάλιση αποτελεσματικής και ταχείας ανταπόκρισης σε ανθρώπους που αντιμετωπίζουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να αναληφθούν περαιτέρω υποχρεώσεις προβολής για την παροχή πληροφοριών στους πολίτες της Ένωσης και στα μέσα ενημέρωσης καθώς και για την ανάδειξη του ρόλου της Ένωσης. Οι εθνικές αρχές θα πρέπει, για συγκεκριμένες παρεμβάσεις, να λαμβάνουν κατευθύνσεις από την Επιτροπή όσον αφορά την επικοινωνία, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη προβολή του ρόλου της Ένωσης.

(30) Λαμβανομένης υπόψη της πρόσφατης επιχειρησιακής εμπειρίας και προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω ο μηχανισμός της Ένωσης και ιδίως να απλουστευθεί η διαδικασία ταχείας υλοποίησης του rescEU, το κόστος ανάπτυξης όλων των ικανοτήτων rescEU θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί πλήρως από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

(31) Προκειμένου να στηριχθούν τα κράτη μέλη επίσης στην παροχή της βοήθειας και εκτός της Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με συγχρηματοδότηση των επιχειρησιακών δαπανών των δεσμευμένων ικανοτήτων στο ίδιο επίπεδο, ανεξαρτήτως εάν αναπτύσσονται εντός ή εκτός της Ένωσης.

(32) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ευελιξία στη στήριξη των κρατών μελών με μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους, ιδίως σε καταστροφές μεγάλης κλίμακας, θα πρέπει να είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται πλήρως από τον προϋπολογισμό της Ένωσης η μεταφορά εντός της Ένωσης ή από τρίτες χώρες προς την Ένωση φορτίων, υλικοτεχνικών μέσων και υπηρεσιών που αναπτύσσονται ως ικανότητες rescEU.

([12]) ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11).

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2020 για τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της COVID-19 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 23).

(33) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει επίσης να παρέχει βοήθεια για τις μεταφορές που απαιτούνται σε περιβαλλοντικές καταστροφές μέσω της εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», υπό την ευθύνη των αρμόδιων εθνικών αρχών, σύμφωνα με το άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([15]).

(34) Προκειμένου να αυξηθεί η ευελιξία και να επιτευχθεί η βέλτιστη εκτέλεση του προϋπολογισμού, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την έμμεση διαχείριση ως μέθοδο εκτέλεσης του προϋπολογισμού, στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται από τη φύση και το περιεχόμενο της σχετικής δράσης.

(35) Σύμφωνα με το άρθρο 193 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]) («δημοσιονομικός κανονισμός»), μπορεί να δοθεί επιχορήγηση για ενέργεια που έχει ήδη αρχίσει, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών μπορεί να αποδείξει την ανάγκη έναρξης της ενέργειας πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης. Ωστόσο, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιχορήγησης δεν είναι επιλέξιμες, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες εξαιρετικές περιπτώσεις. Προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε διαταραχή της ενωσιακής στήριξης που θα μπορούσε να είναι επιζήμια για τα συμφέροντα της Ένωσης, θα πρέπει να είναι δυνατόν να προβλέπεται στην απόφαση χρηματοδότησης, για περιορισμένο χρονικό διάστημα στην αρχή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, και μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για δράσεις που χρηματοδοτούνται βάσει της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ και που έχουν ήδη ξεκινήσει, να θεωρούνται επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021, ακόμη και αν αυτές πραγματοποιήθηκαν πριν από την υποβολή της αίτησης επιχορήγησης.

(36) Για την προώθηση της προβλεψιμότητας και της μακροπρόθεσμης αποτελεσματικότητας, κατά την εφαρμογή της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει ετήσια ή πολυετή προγράμματα εργασίας στα οποία θα αναφέρονται τα προγραμματισμένα κονδύλια. Αυτό αναμένεται να βοηθήσει την Ένωση να έχει μεγαλύτερη ευελιξία στην εκτέλεση του προϋπολογισμού και, ως εκ τούτου, να ενισχύσει τις δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας. Επιπλέον, τα προβλεπόμενα μελλοντικά κονδύλια θα πρέπει να παρουσιάζονται και να συζητούνται σε ετήσια βάση στην επιτροπή που επικουρεί την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

(37) Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του μηχανισμού της Ένωσης σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

(38) Στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ εφαρμόζονται οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ. Οι κανόνες αυτοί καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και προσδιορίζουν συγκεκριμένα τη διαδικασία για τον καθορισμό και την εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, προμηθειών, βραβείων και έμμεσης διαχείρισης, και προβλέπουν ελέγχους σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ περιλαμβάνουν επίσης ένα γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης.

(39) Ενώ τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας είναι ουσιαστικής σημασίας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ένωσης κατά την αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, η εμφάνιση, η στιγμή και η έκταση των καταστροφών είναι από τη φύση τους απρόβλεπτες. Όπως έδειξε η πρόσφατη κρίση COVID-19, οι χρηματοδοτικοί πόροι που απαιτούνται για την εξασφάλιση κατάλληλης αντιμετώπισης μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από το ένα έτος στο άλλο και θα πρέπει να διατίθενται άμεσα. Για να συμβιβαστεί η αρχή της προβλεψιμότητας του προϋπολογισμού με την αναγκαιότητα ταχείας αντίδρασης στις νέες ανάγκες απαιτείται συνεπώς η προσαρμογή της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των προγραμμάτων εργασίας. Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να εγκριθεί η μεταφορά αχρησιμοποίητων πιστώσεων, που θα περιορίζονται στο επόμενο έτος και θα προορίζονται αποκλειστικά για δράσεις αντιμετώπισης καταστροφών, επιπλέον της μεταφοράς πιστώσεων βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού.

([15]) Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56).

([16]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

(40) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]) και τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ([18]), (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 ([19]) και (ΕΕ) 2017/1939 ([20]) του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, στα οποία περιλαμβάνονται μέτρα σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης, την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχει την εξουσία να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με στόχο να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει την εξουσία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, να διερευνά και να διώκει αξιόποινες πράξεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, κατά τα οριζόμενα στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]). Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης οφείλουν να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και, για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, και να μεριμνούν ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα. Για τον λόγο αυτόν, οι συμφωνίες με τρίτες χώρες και εδάφη, και με διεθνείς οργανισμούς, καθώς και κάθε σύμβαση ή συμφωνία επιχορήγησης που απορρέει από την εφαρμογή της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, θα πρέπει να περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητώς την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την OLAF να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, και διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

(41) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετέχουν στα ενωσιακά προγράμματα στο πλαίσιο της συνεργασίας που εγκαθιδρύεται από τη συμφωνία για τον ΕΟΧ ([22]), η οποία προβλέπει την υλοποίηση των προγραμμάτων με βάση απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει της εν λόγω συμφωνίας. Τρίτες χώρες μπορούν επίσης να συμμετέχουν βάσει άλλων νομικών πράξεων. Στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ θα πρέπει να εισαχθεί ειδική διάταξη που θα υποχρεώνει τρίτες χώρες να παρέχουν στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση, ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

(42) Κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, προκειμένου να υπάρχουν ικανότητες rescEU σε λειτουργία και ο μηχανισμός της Ένωσης να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες των πολιτών της Ένωσης, διατέθηκαν πρόσθετες πιστώσεις για τη χρηματοδότηση δράσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης. Είναι σημαντικό να δοθεί στην Ένωση η αναγκαία ευελιξία ώστε να είναι σε θέση να αντιδρά αποτελεσματικά στον απρόβλεπτο χαρακτήρα των καταστροφών, ενώ ταυτόχρονα θα διατηρείται μια ορισμένη προβλεψιμότητα όσον αφορά την εκπλήρωση των στόχων που ορίζονται στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ. Είναι σημαντικό να επιτευχθεί η αναγκαία ισορροπία στην εκπλήρωση των στόχων αυτών. Προκειμένου να επικαιροποιηθούν τα ποσοστά που ορίζονται στο παράρτημα I, σύμφωνα με τις προτεραιότητες του μηχανισμού της Ένωσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([23]). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(43) Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως.

([17]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

([18]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

([19]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

([20]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

([21]) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

([22]) ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

([23]) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

(44) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια στην παροχή στήριξης στον σχετικό τομέα πολιτικής και να καταστεί δυνατή η εφαρμογή από την αρχή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει επειγόντως και να εφαρμοστεί αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2021,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 1, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η προστασία που πρέπει να εξασφαλισθεί με τον μηχανισμό της Ένωσης καλύπτει κατά κύριο λόγο τους ανθρώπους, αλλά και το περιβάλλον και τις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, από τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές κάθε μορφής, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών των τρομοκρατικών ενεργειών και των τεχνολογικών, ραδιολογικών ή περιβαλλοντικών καταστροφών, της θαλάσσιας ρύπανσης, της υδρογεωλογικής αστάθειας και σοβαρών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας που συμβαίνουν εντός και εκτός της Ένωσης. Όσον αφορά τις συνέπειες των τρομοκρατικών ενεργειών ή των ραδιολογικών καταστροφών, ο μηχανισμός της Ένωσης μπορεί να καλύπτει μόνον δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης.

3. Ο μηχανισμός της Ένωσης προάγει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών μέσω πρακτικής συνεργασίας και συντονισμού, χωρίς να επηρεάζει την πρωταρχική ευθύνη των κρατών μελών να προστατεύουν τους πολίτες, το περιβάλλον και τις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, στο έδαφός τους από καταστροφές και να εφοδιάζουν τα συστήματα διαχείρισης καταστροφών που διαθέτουν με επαρκή μέσα ώστε να μπορούν να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν, επαρκώς και κατά τρόπο συνεπή, καταστροφές ευλόγως αναμενόμενης φύσεως και μεγέθους για τις οποίες μπορεί ευλόγως να υπάρξει κατάλληλη προετοιμασία.».

2) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) διευκόλυνση της ταχείας και αποτελεσματικής αντιμετώπισης σε περίπτωση καταστροφών ή επαπειλούμενων καταστροφών, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για τον μετριασμό των άμεσων συνεπειών καταστροφών και με την ενθάρρυνση των κρατών μελών να εργαστούν για την άρση των γραφειοκρατικών εμποδίων·»·

β) στην παράγραφο 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) την πρόοδο προς την κατεύθυνση της αύξησης του επιπέδου ετοιμότητας σε περίπτωση καταστροφών, η οποία μετράται βάσει της ποσότητας των ικανοτήτων αντιμετώπισης που έχουν συμπεριληφθεί στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας έναντι των στόχων σε επίπεδο ικανότητας που αναφέρονται στο άρθρο 11, του αριθμού των μονάδων που είναι καταχωρισμένες στο Κοινό Σύστημα Επείγουσας Επικοινωνίας και Πληροφόρησης (ΚΣΕΠΕΑ) και του αριθμού των ικανοτήτων rescEU που έχουν δημιουργηθεί για την παροχή βοήθειας σε εξαιρετικά κρίσιμες καταστάσεις·».

3) Στο άρθρο 4, παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:

«4α. "ενωσιακοί στόχοι ανθεκτικότητας στις καταστροφές": μη δεσμευτικοί στόχοι που καθορίζονται στον τομέα της πολιτικής προστασίας για τη στήριξη δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας με σκοπό τη βελτίωση της ικανότητας της Ένωσης και των κρατών μελών της να ανθίστανται στις επιπτώσεις μιας καταστροφής που προκαλεί ή είναι ικανή να προκαλέσει πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις·».

4) Στο άρθρο 5, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) καθιερώνει και επικαιροποιεί τακτικά διατομεακή επισκόπηση και χαρτογράφηση των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων καταστροφών που προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις, τους οποίους ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Ένωση, ακολουθώντας συνεκτική προσέγγιση στους διάφορους τομείς πολιτικής που μπορούν να αφορούν ή να επηρεάζουν την πρόληψη καταστροφών και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·»·

β) το στοιχείο ζ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ζ) υποβάλλει περιοδικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ), σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή του άρθρου 6·».

5) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) αναπτύσσουν περαιτέρω και βελτιώνουν τον σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων καταστροφών, σε εθνικό ή στο ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διασυνοριακή συνεργασία, λαμβάνοντας υπόψη τους ενωσιακούς στόχους ανθεκτικότητας στις καταστροφές που αναφέρονται στην παράγραφο 5, όταν καθοριστούν, και τους κινδύνους που σχετίζονται με καταστροφές οι οποίες προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις·»·

ii) τα στοιχεία δ) και ε) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) διαβιβάζουν στην Επιτροπή περίληψη των σχετικών στοιχείων των εκτιμήσεων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), εστιάζοντας στους βασικούς κινδύνους. Για τους βασικούς κινδύνους που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις και τους κινδύνους που σχετίζονται με καταστροφές οι οποίες προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις, καθώς και, κατά περίπτωση, για τους κινδύνους μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο, τα κράτη μέλη περιγράφουν τα μέτρα προτεραιότητας στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας. Η περίληψη υποβάλλεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και στη συνέχεια ανά τριετία, καθώς και οποτεδήποτε υπάρχουν σημαντικές αλλαγές·

ε) συμμετέχουν, σε εθελοντική βάση, σε αξιολογήσεις ομοτίμων όσον αφορά την εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων·

στ) σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις, βελτιώνουν τη συλλογή δεδομένων για απώλειες λόγω καταστροφών σε εθνικό ή στο ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο, ώστε να διασφαλίζονται η εκπόνηση τεκμηριωμένων σεναρίων που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 και ο εντοπισμός ελλείψεων στις ικανότητες αντιμετώπισης καταστροφών.»·

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, καταρτίζει και αναπτύσσει ενωσιακούς στόχους ανθεκτικότητας στις καταστροφές στον τομέα της πολιτικής προστασίας, και εγκρίνει συστάσεις για τον καθορισμό τους ως μη δεσμευτικής κοινής βάσης αναφοράς για τη στήριξη δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας έναντι καταστροφών οι οποίες προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις. Οι στόχοι αυτοί βασίζονται σε τρέχοντα και μελλοντικά σενάρια, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον κίνδυνο καταστροφών, σε δεδομένα σχετικά με προηγούμενα γεγονότα και σε διατομεακή ανάλυση αντικτύπου με ιδιαίτερη προσοχή στις ευάλωτες ομάδες. Κατά την ανάπτυξη των ενωσιακών στόχων ανθεκτικότητας στις καταστροφές, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη επαναλαμβανόμενες καταστροφές που πλήττουν κράτη μέλη και προτείνει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων από τα κράτη μέλη, περιλαμβανομένων τυχόν μέτρων που πρόκειται να εφαρμοστούν με τη χρήση κονδυλίων της Ένωσης, με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις εν λόγω καταστροφές.».

6) Τα άρθρα 7 και 8 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 7

Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

1. Συστήνεται Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ). Το ΚΣΑΕΑ διασφαλίζει επιχειρησιακή ικανότητα 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, και εξυπηρετεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την επίτευξη των στόχων του μηχανισμού της Ένωσης.

Συγκεκριμένα, το ΚΣΑΕΑ συντονίζει, παρακολουθεί και υποστηρίζει σε πραγματικό χρόνο την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο Ένωσης. Το ΚΣΑΕΑ εργάζεται σε στενή επαφή με τις εθνικές αρχές πολιτικής προστασίας και τα αρμόδια όργανα της Ένωσης για την προώθηση διατομεακής προσέγγισης στη διαχείριση καταστροφών.

2. Το ΚΣΑΕΑ έχει πρόσβαση σε επιχειρησιακές, αναλυτικές, εποπτικές δυνατότητες, καθώς και δυνατότητες διαχείρισης πληροφοριών και επικοινωνίας για να αντιμετωπίζει ένα ευρύ φάσμα καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, εντός και εκτός της Ένωσης.

Άρθρο 8

Γενικές δράσεις της Επιτροπής στον τομέα της ετοιμότητας

1. Η Επιτροπή εκτελεί τις ακόλουθες δράσεις στον τομέα της ετοιμότητας:

α) διαχειρίζεται το ΚΣΑΕΑ·

β) διαχειρίζεται το ΚΣΕΠΕΑ που διασφαλίζει την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ΚΣΑΕΑ και των σημείων επαφής των κρατών μελών·

γ) συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για

i) την ανάπτυξη διεθνικών συστημάτων ανίχνευσης και έγκαιρης προειδοποίησης ενωσιακού ενδιαφέροντος για τον μετριασμό των άμεσων συνεπειών των καταστροφών·

ii) την καλύτερη ενσωμάτωση των υφιστάμενων διεθνικών συστημάτων ανίχνευσης και έγκαιρης προειδοποίησης βάσει μιας προσέγγισης πολλαπλών κινδύνων, με στόχο την ελαχιστοποίηση του χρόνου αντιμετώπισης των καταστροφών·

iii) τη διατήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη της ικανότητας επίγνωσης και ανάλυσης καταστάσεων·

iv) την παρακολούθηση καταστροφών και, κατά περίπτωση, των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, και την παροχή συμβουλών βάσει επιστημονικών γνώσεων·

v) τη μετατροπή των επιστημονικών πληροφοριών σε επιχειρησιακές πληροφορίες·

vi) τη δημιουργία, τη διατήρηση και την ανάπτυξη ευρωπαϊκών επιστημονικών συμπράξεων με σκοπό την κάλυψη φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων, οι οποίες με τη σειρά τους θα πρέπει να προωθούν τη σύνδεση μεταξύ των εθνικών συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού και τη σύνδεση των εν λόγω συστημάτων με το ΚΣΑΕΑ και το ΚΣΕΠΕΑ·

vii) τη στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών και των εξουσιοδοτημένων διεθνών οργανισμών με επιστημονικές γνώσεις, καινοτόμες τεχνολογίες και εμπειρογνωμοσύνη, όταν τα κράτη μέλη και οι εν λόγω οργανισμοί αναπτύσσουν περαιτέρω τα οικεία συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, μεταξύ άλλων μέσω του Δικτύου Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 13·

δ) συγκροτεί και διαχειρίζεται μια ικανότητα κινητοποίησης και αποστολής ομάδων εμπειρογνωμόνων, που είναι υπεύθυνες για τα εξής:

i) την εκτίμηση των αναγκών που μπορούν πιθανώς να αντιμετωπισθούν στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης στο κράτος μέλος ή στην τρίτη χώρα που έχει ζητήσει βοήθεια,

ii) τη διευκόλυνση, όταν χρειάζεται, του επιτόπου συντονισμού της παροχής βοήθειας για την αντιμετώπιση καταστροφών και την ανάπτυξη συνδέσμων με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας που έχει ζητήσει βοήθεια, και

iii) τη στήριξη του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας που έχει ζητήσει βοήθεια με εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα των δράσεων πρόληψης, ετοιμότητας ή αντιμετώπισης·

ε) συγκροτεί και διατηρεί την ικανότητα παροχής υλικοτεχνικής υποστήριξης για τις ομάδες εμπειρογνωμόνων που αναφέρονται στο στοιχείο δ)·

στ) αναπτύσσει και διατηρεί ένα δίκτυο εκπαιδευμένων εμπειρογνωμόνων των κρατών μελών, άμεσα διαθέσιμων ώστε να βοηθούν το ΚΣΑΕΑ στην παρακολούθηση των πληροφοριών και τη διευκόλυνση του συντονισμού·

ζ) διευκολύνει τον συντονισμό όσον αφορά την προεγκατάσταση ικανοτήτων αντιμετώπισης καταστροφών των κρατών μελών εντός της Ένωσης·

η) υποστηρίζει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας των μονάδων και άλλων ικανοτήτων αντιμετώπισης, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο κρατών μελών και σε διεθνές επίπεδο·

θ) προβαίνει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, στις απαραίτητες δράσεις για τη διευκόλυνση της στήριξης του κράτους υποδοχής, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης και επικαιροποίησης, από κοινού με τα κράτη μέλη, κατευθυντήριων γραμμών ως προς τη στήριξη του κράτους υποδοχής, βάσει επιχειρησιακής εμπειρίας·

ι) υποστηρίζει την κατάρτιση προγραμμάτων εθελοντικής αξιολόγησης ομοτίμων στο πλαίσιο των στρατηγικών ετοιμότητας των κρατών μελών, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων, τα οποία επιτρέπουν τη διατύπωση συστάσεων με σκοπό την ενίσχυση του επιπέδου ετοιμότητας της Ένωσης·

ια) σε στενή διαβούλευση με τα κράτη μέλη, αναλαμβάνει επιπλέον αναγκαία υποστηρικτική και συμπληρωματική δράση στον τομέα της ετοιμότητας, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β)· και

ιβ) στηρίζει τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, σε περίπτωση καταστροφών που συμβαίνουν στις επικράτειές τους, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν ευρωπαϊκές επιστημονικές συμπράξεις για στοχευμένη επιστημονική ανάλυση. Οι αναλύσεις αυτές μπορούν να διαμοιράζονται μέσω του ΚΣΕΠΕΑ, με τη σύμφωνη γνώμη του πληττόμενου κράτους μέλους ή των πληττόμενων κρατών μελών.

2. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, τρίτης χώρας, ή των Ηνωμένων Εθνών ή των οργανισμών τους, η Επιτροπή δύναται να αναπτύξει επιτόπου ομάδα εμπειρογνωμόνων για την παροχή συμβουλών σχετικά με τη λήψη μέτρων ετοιμότητας.».

7) Στο άρθρο 9 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«10. Όταν παρέχονται υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης από το Galileo, το Copernicus, το GovSatCom ή άλλες συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να τις χρησιμοποιήσει.

Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης του Galileo που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, ορίζει τις εθνικές αρχές που εξουσιοδοτούνται να χρησιμοποιούν τις εν λόγω υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και τις κοινοποιεί στην Επιτροπή.

_____

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69).».

8) Το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

Εκπόνηση σεναρίων και σχεδιασμός διαχείρισης καταστροφών

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για τη βελτίωση του διατομεακού σχεδιασμού διαχείρισης κινδύνων καταστροφών σε ενωσιακό επίπεδο, τόσο για φυσικές όσο και για ανθρωπογενείς καταστροφές που προκαλούν ή είναι ικανές να προκαλέσουν πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Ο σχεδιασμός αυτός περιλαμβάνει την εκπόνηση σεναρίων σε ενωσιακό επίπεδο για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών, λαμβανομένου υπόψη του έργου που πραγματοποιείται σχετικά με τους ενωσιακούς στόχους ανθεκτικότητας στις καταστροφές όπως αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 5, και του έργου του Δικτύου Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 13, και βάσει των εξής στοιχείων:

i) των εκτιμήσεων κινδύνων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α),

ii) της επισκόπησης κινδύνων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ),

iii) της εκτίμησης, εκ μέρους των κρατών μελών, της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β),

iv) των διαθέσιμων δεδομένων για απώλειες λόγω καταστροφών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ),

v) της εθελοντικής ανταλλαγής υφιστάμενων πληροφοριών σχετικά με τον σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων καταστροφών, σε εθνικό ή στο ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο,

vi) της καταγραφής των πόρων, και

vii) της κατάρτισης σχεδίων για την ανάπτυξη ικανοτήτων αντιμετώπισης καταστροφών.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προσδιορίζουν και προωθούν συνέργειες μεταξύ της βοήθειας πολιτικής προστασίας και των χρηματοδοτήσεων για ανθρωπιστική βοήθεια της Ένωσης και των κρατών μελών κατά τον σχεδιασμό επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών για ανθρωπιστικές κρίσεις εκτός της Ένωσης.».

9) Στο άρθρο 11, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Με βάση τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί, τις συνολικές ικανότητες και τις ελλείψεις και κάθε υπάρχουσα εκπόνηση σεναρίων που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει τα είδη και προσδιορίζει τον αριθμό των ικανοτήτων αντιμετώπισης καίριας σημασίας που απαιτούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Δεξαμενής Πολιτικής Προστασίας («στόχοι σε επίπεδο ικανότητας»). Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, παρακολουθεί την πρόοδο που συντελείται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ικανότητας που καθορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις οι οποίες αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και εντοπίζει δυνητικά σημαντικές ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων αντιμετώπισης στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας. Όπου έχουν εντοπισθεί τέτοιες ελλείψεις, η Επιτροπή εξετάζει εάν οι αναγκαίες ικανότητες είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη εκτός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Δεξαμενής Πολιτικής Προστασίας. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καλύψουν σημαντικές ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων αντιμετώπισης στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας. Δύναται να υποστηρίζει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο αυτό σύμφωνα με το άρθρο 20 και το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο θ) και παράγραφος 2.».

10) Στο άρθρο 12, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει τις ικανότητες από τις οποίες απαρτίζεται το rescEU, με βάση, μεταξύ άλλων, κάθε υπάρχουσα εκπόνηση σεναρίων που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες και τους αναδυόμενους κινδύνους και τις συνολικές ικανότητες και τις ελλείψεις σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως σε ό, τι αφορά την εναέρια δασοπυρόσβεση, τα χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά και πυρηνικά συμβάντα, την επείγουσα ιατρική αντιμετώπιση, καθώς και τις μεταφορές και τους υλικοτεχνικούς πόρους. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2. Η Επιτροπή επικαιροποιεί τακτικά τις πληροφορίες σχετικά με το είδος και τον αριθμό των ικανοτήτων rescEU και τις θέτει άμεσα στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

3. Τα κράτη μέλη αποκτούν, ενοικιάζουν, μισθώνουν ή προμηθεύονται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης ικανότητες rescEU.

3α. Η Επιτροπή μπορεί να ενοικιάζει, να μισθώνει ή να προμηθεύεται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης ικανότητες rescEU, όπως καθορίζονται με εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2, στον βαθμό που απαιτείται για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στον τομέα των μεταφορών και των υλικοτεχνικών πόρων.

3β. Σε δεόντως αιτιολογημένες επείγουσες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να αποκτά, να ενοικιάζει, να μισθώνει ή να προμηθεύεται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης ικανότητες οι οποίες καθορίζονται με εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία κατεπείγοντος στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 3. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις:

i) καθορίζουν το αναγκαίο είδος και την αναγκαία ποσότητα των υλικών μέσων και των τυχόν αναγκαίων υποστηρικτικών υπηρεσιών διευκόλυνσης που έχουν ήδη οριστεί ως ικανότητες rescEU, και/ή

ii) ορίζουν πρόσθετα υλικά μέσα και τυχόν αναγκαίες υποστηρικτικές υπηρεσίες διευκόλυνσης ως ικανότητες rescEU και καθορίζουν το αναγκαίο είδος και την αναγκαία ποσότητα των εν λόγω ικανοτήτων.

3γ. Όταν η Επιτροπή αποκτά, ενοικιάζει, μισθώνει ή προμηθεύεται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης ικανότητες rescEU, εφαρμόζονται οι δημοσιονομικοί κανόνες της Ένωσης. Όταν τα κράτη μέλη αποκτούν, ενοικιάζουν, μισθώνουν ή προμηθεύονται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης ικανότητες rescEU, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί άμεσες επιχορηγήσεις στα κράτη μέλη χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που το επιθυμούν μπορούν να συμμετάσχουν σε διαδικασία ομαδοποιημένων προμηθειών η οποία διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 165 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) («ο δημοσιονομικός κανονισμός») με σκοπό την απόκτηση ικανοτήτων rescEU.

Τις ικανότητες rescEU φιλοξενούν τα κράτη μέλη τα οποία τις αποκτούν, ενοικιάζουν, μισθώνουν ή τις προμηθεύονται με άλλο τρόπο βάσει σύμβασης.

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).».

11) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Δίκτυο Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης

1. Η Επιτροπή δημιουργεί Δίκτυο Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης (“Δίκτυο”) για τη συγκέντρωση, επεξεργασία και διάδοση γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με τον μηχανισμό της Ένωσης, βάσει μιας προσέγγισης πολλαπλών κινδύνων και εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή σχετικών φορέων πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών, κέντρων αριστείας, πανεπιστημίων και ερευνητών.

Η Επιτροπή, μέσω του Δικτύου, λαμβάνει δεόντως υπόψη την εμπειρογνωσία που υπάρχει στο επίπεδο των κρατών μελών, της Ένωσης, άλλων διεθνών οργανισμών και οντοτήτων, τρίτων χωρών και των οργανώσεων που δραστηριοποιούνται επιτόπου.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προωθούν την ισόρροπη συμμετοχή των φύλων στη δημιουργία και τη λειτουργία του Δικτύου.

Η Επιτροπή, μέσω του Δικτύου, υποστηρίζει τη συνοχή των διαδικασιών σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων διευκολύνοντας τη συνεχή ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών που αφορούν όλους τους τομείς δραστηριότητας στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή, μέσω του Δικτύου, μεταξύ άλλων:

α) εκπονεί και διαχειρίζεται πρόγραμμα εκπαίδευσης και ασκήσεων για το προσωπικό πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών σε θέματα πρόληψης καταστροφών, ετοιμότητας έναντι αυτών και αντιμετώπισής τους. Το πρόγραμμα έχει ως επίκεντρο και ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της πολιτικής προστασίας και της διαχείρισης καταστροφών, μεταξύ άλλων σε σχέση με καταστροφές που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή, και περιλαμβάνει κοινά μαθήματα και σύστημα ανταλλαγής εμπειρογνωσίας στον τομέα της διαχείρισης καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών επαγγελματιών και έμπειρων εθελοντών, και της απόσπασης εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης και ασκήσεων αποσκοπεί στην ενίσχυση του συντονισμού, της συμβατότητας και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ικανοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 9, 11 και 12 και στη βελτίωση της ικανότητας των εμπειρογνωμόνων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και στ)·

β) εκπονεί και διαχειρίζεται πρόγραμμα διδαγμάτων που αντλούνται από δράσεις πολιτικής προστασίας οι οποίες διεξάγονται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων πτυχών από όλο τον κύκλο διαχείρισης καταστροφών, ώστε να παρασχεθεί ευρεία βάση μαθησιακών διαδικασιών και ανάπτυξης γνώσεων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

i) παρακολούθηση, ανάλυση και αξιολόγηση όλων των σχετικών δράσεων πολιτικής προστασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης·

ii) προαγωγή της εφαρμογής των αντληθέντων διδαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται βάση εδραζόμενη στην πείρα για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός του κύκλου διαχείρισης καταστροφών· και

iii) ανάπτυξη μεθόδων και εργαλείων για τη συγκέντρωση, ανάλυση, προώθηση και εφαρμογή των αντληθέντων διδαγμάτων.

Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης, ανάλογα με την περίπτωση, διδάγματα που έχουν αντληθεί από επεμβάσεις εκτός της Ένωσης όσον αφορά την αξιοποίηση δεσμών και συνεργειών ανάμεσα στη βοήθεια που παρέχεται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης και της ανθρωπιστικής απόκρισης·

γ) προωθεί την έρευνα και την καινοτομία και ενθαρρύνει, για τους σκοπούς του μηχανισμού της Ένωσης, την εισαγωγή και χρήση ανάλογων νέων προσεγγίσεων ή τεχνολογιών ή αμφοτέρων·

δ) δημιουργεί και διατηρεί διαδικτυακή πλατφόρμα του Δικτύου για την υποστήριξη και τη διευκόλυνση της εκτέλεσης των διαφόρων καθηκόντων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ).

2. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τις ανάγκες και τα συμφέροντα των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν κινδύνους καταστροφών παρόμοιας φύσεως, καθώς και την ανάγκη ενίσχυσης της προστασίας της βιοποικιλότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

3. Η Επιτροπή ενισχύει τη συνεργασία για την κατάρτιση και προωθεί την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών μεταξύ του Δικτύου και διεθνών οργανισμών και τρίτων χωρών, συγκεκριμένα με στόχο να συμβάλει στην επίτευξη διεθνών δεσμεύσεων και ιδίως εκείνων που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών 2015-2030.».

12) Στο άρθρο 14 παράγραφος 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός της Ένωσης, η οποία προκαλεί ή είναι ικανή να προκαλέσει πολυκρατικές διασυνοριακές επιπτώσεις ή πλήττει ή είναι ικανή να πλήξει άλλα κράτη μέλη, το κράτος μέλος στο οποίο σημειώνεται ή είναι πιθανό να σημειωθεί η καταστροφή ειδοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, τα πιθανώς επηρεαζόμενα κράτη μέλη και, όταν οι συνέπειες είναι πιθανώς σημαντικές, την Επιτροπή.».

13) Στο άρθρο 15 παράγραφος 3, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) συγκεντρώνει και αναλύει, από κοινού με το πληττόμενο κράτος μέλος, έγκυρες πληροφορίες για την κατάσταση με στόχο τη δημιουργία κοινής επίγνωσης και αντιμετώπισης της κατάστασης, και διαδίδει τις εν λόγω πληροφορίες άμεσα στα κράτη μέλη·».

14) Στο άρθρο 17, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή μπορεί να επιλέξει, να ορίσει και να αποστείλει ομάδα εμπειρογνωμόνων αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες οριζόμενους από τα κράτη μέλη:

α) κατόπιν αιτήματος για παροχή εμπειρογνωμοσύνης στον τομέα της πρόληψης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2·

β) κατόπιν αιτήματος για παροχή εμπειρογνωμοσύνης στον τομέα της ετοιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2·

γ) σε περίπτωση καταστροφής εντός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 5·

δ) σε περίπτωση καταστροφής εκτός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

Εμπειρογνώμονες από την Επιτροπή και από άλλες υπηρεσίες της Ένωσης μπορούν να ενσωματώνονται στην ομάδα προκειμένου να την υποστηρίξουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη συνδέσμου με το ΚΣΑΕΑ. Εμπειρογνώμονες που αποστέλλονται από οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών ή άλλους διεθνείς οργανισμούς μπορούν να ενσωματώνονται στην ομάδα προκειμένου να ενισχύσουν τη συνεργασία και να διευκολύνουν τις από κοινού αξιολογήσεις.

Όταν η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα το απαιτεί, η Επιτροπή μπορεί, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, να διευκολύνει τη συμμετοχή πρόσθετων εμπειρογνωμόνων, μέσω της ανάπτυξής τους, καθώς και τεχνικής και επιστημονικής στήριξης, ανατρέχοντας σε ειδική επιστημονική, επείγουσα ιατρική και τομεακή εμπειρογνωμοσύνη.

2. Η διαδικασία επιλογής και ορισμού των εμπειρογνωμόνων είναι η ακόλουθη:

α) τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να ορίσουν, με δική τους ευθύνη, εμπειρογνώμονες που μπορούν να συμμετάσχουν σε ομάδες εμπειρογνωμόνων·

β) η Επιτροπή επιλέγει τους εμπειρογνώμονες και τον επικεφαλής των εν λόγω ομάδων βάσει των προσόντων και της πείρας τους, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου εκπαίδευσής τους στον μηχανισμό της Ένωσης, των εμπειριών από προηγούμενες αποστολές στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης και άλλες διεθνείς προσπάθειες παροχής βοήθειας· η επιλογή βασίζεται επίσης και σε άλλα κριτήρια, όπως οι γλωσσικές δεξιότητες, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η ομάδα εν συνόλω διαθέτει τις ικανότητες που απαιτούνται στη συγκεκριμένη κατάσταση·

γ) η Επιτροπή διορίζει εμπειρογνώμονες και επικεφαλής ομάδων για κάθε αποστολή σε συμφωνία με το κράτος μέλος που τους έχει ορίσει.

Η Επιτροπή κοινοποιεί στα κράτη μέλη την παροχή πρόσθετης στήριξης εμπειρογνωμόνων σύμφωνα με την παράγραφο 1.».

15) Το άρθρο 18 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 18

Μεταφορά και εξοπλισμός

1. Σε περίπτωση καταστροφής, εντός ή εκτός της Ένωσης, η Επιτροπή δύναται να υποστηρίζει τα κράτη μέλη για την απόκτηση πρόσβασης σε εξοπλισμό ή μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους ως ακολούθως:

α) με παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό και μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους που μπορούν να διαθέσουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκέντρωση του εν λόγω εξοπλισμού ή των μεταφορικών και υλικοτεχνικών πόρων·

β) με κατάρτιση χαρτογραφικού υλικού για την ταχεία ανάπτυξη και κινητοποίηση πόρων, λαμβάνοντας υπόψη ειδικά τις ιδιαιτερότητες των διασυνοριακών περιφερειών για τους σκοπούς πολυκρατικών διασυνοριακών κινδύνων·

γ) με παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τους μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους που μπορούν να διατεθούν από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα, και διευκόλυνση της πρόσβασής τους στις εν λόγω πηγές· ή

δ) με παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τον εξοπλισμό ο οποίος μπορεί να διατεθεί από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα.

2. Η Επιτροπή δύναται να συμπληρώνει τους μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους που παρέχονται από τα κράτη μέλη με την παροχή πρόσθετων πόρων που απαιτούνται για την διασφάλιση ταχείας αντίδρασης σε καταστροφές.

3. Η συνδρομή που ζητείται από ένα κράτος μέλος ή μια τρίτη χώρα μπορεί να αποτελείται μόνο από μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους για την αντιμετώπιση καταστροφών με είδη ή εξοπλισμό πρώτης ανάγκης που έχουν αποκτηθεί σε τρίτη χώρα από το κράτος μέλος ή τη χώρα που υποβάλλει το αίτημα.».

16) Το άρθρο 19 τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εφαρμογή του μηχανισμού της Ένωσης για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2021 έως 31 Δεκεμβρίου 2027 ανέρχεται σε 1 263 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.»·

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Πιστώσεις που προέρχονται από επιστροφές ποσών εκ μέρους των δικαιούχων για δράσεις αντιμετώπισης καταστροφών, συνιστούν έσοδα με ειδικό προορισμό υπό την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.»·

γ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 1α του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 19α μπορεί να καλύπτει επίσης δαπάνες που συνδέονται με δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, οικονομικού ελέγχου και αξιολόγησης οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του μηχανισμού της Ένωσης και την επίτευξη των στόχων του.

Οι δαπάνες αυτές είναι ιδίως δυνατόν να καλύπτουν μελέτες, συναντήσεις εμπειρογνωμόνων, δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους γενικούς στόχους του μηχανισμού της Ένωσης, δαπάνες για δίκτυα πληροφορικής που αφορούν συγκεκριμένα την επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσής τους με υφιστάμενα ή μελλοντικά συστήματα σχεδιασμένα για την προαγωγή της διατομεακής ανταλλαγής δεδομένων και του συναφούς εξοπλισμού, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη σχετικά με τεχνική και διοικητική βοήθεια την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.»·

δ) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1α του παρόντος άρθρου και το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 19α παράγραφος 1 διατίθενται, για την περίοδο 2021-2027, σύμφωνα με τα ποσοστά και τις αρχές που παρατίθενται στο παράρτημα Ι.»·

ε) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η Επιτροπή αξιολογεί την κατανομή που ορίζεται στο παράρτημα Ι με βάση το αποτέλεσμα της έκθεσης αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3.»·

στ) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Όταν είναι απαραίτητο για την αντιμετώπιση καταστροφών για λόγους επιτακτικής ανάγκης ή λόγω απρόβλεπτων γεγονότων που επηρεάζουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού ή τη δημιουργία ικανοτήτων rescEU, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 30 για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι στο πλαίσιο των διαθέσιμων κονδυλίων του προϋπολογισμού και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 31.».

17) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 19α

Πόροι από το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου (*) εφαρμόζονται δυνάμει της παρούσας απόφασης μέσω δαπάνης ποσού έως 2 056 480 000 EUR σε τρέχουσες τιμές, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο iii) του εν λόγω κανονισμού σε τιμές 2018, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφοι 3, 4, 7 και 9 του εν λόγω κανονισμού.

2. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συνιστά εξωτερικό έσοδο με ειδικό προορισμό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094.

3. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση, και εφαρμόζονται με πλήρη σεβασμό των στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094.

4. Με την επιφύλαξη των όρων επιλεξιμότητας των δράσεων υπέρ τρίτων χωρών που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση, η χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στο παρόν άρθρο μπορεί να χορηγείται σε τρίτη χώρα μόνον εφόσον η εν λόγω συνδρομή υλοποιείται με πλήρη σεβασμό των στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094, ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω τρίτη χώρα συμμετέχει στον μηχανισμό της Ένωσης.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433Ι της 22.12.2020, σ. 23).».

18) Το άρθρο 20α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 20α

Προβολή και διακρίσεις

1. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης, καθώς και οι δικαιούχοι της παρεχόμενης βοήθειας, μνημονεύουν την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

Σε κάθε χρηματοδότηση ή βοήθεια που χορηγείται βάσει της παρούσας απόφασης παρέχεται κατάλληλη προβολή σύμφωνα με τις ειδικές κατευθύνσεις που εκδίδει η Επιτροπή για συγκεκριμένες επεμβάσεις. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η δημόσια επικοινωνία για επιχειρήσεις χρηματοδοτούμενες στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης:

α) περιλαμβάνει κατάλληλες αναφορές στον μηχανισμό της Ένωσης·

β) παρέχει προβολή του σήματος για τις ικανότητες που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από τον μηχανισμό της Ένωσης·

γ) υλοποιεί δράσεις με το έμβλημα της Ένωσης·

δ) κοινοποιεί εκ των προτέρων τις λεπτομέρειες της ενωσιακής στήριξης στα εθνικά μέσα ενημέρωσης και στα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και στους δικούς τους διαύλους επικοινωνίας· και

ε) στηρίζει τις επικοινωνιακές δράσεις της Επιτροπής σχετικά με τις επιχειρήσεις.

Όταν οι ικανότητες rescEU χρησιμοποιούνται για εθνικούς σκοπούς όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 5, τα κράτη μέλη, με τα ίδια μέσα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, μνημονεύουν την προέλευση των εν λόγω ικανοτήτων και εξασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης που χρησιμοποιήθηκε για την απόκτηση των εν λόγω ικανοτήτων.

2. Η Επιτροπή υλοποιεί δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας σχετικά με την παρούσα απόφαση, τις δράσεις που λαμβάνονται δυνάμει της παρούσας απόφασης και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται, και παρέχει στήριξη στις δράσεις επικοινωνίας των κρατών μελών. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στην παρούσα απόφαση συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που οι προτεραιότητες αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

3. Η Επιτροπή απονέμει μετάλλια σε αναγνώριση μακροχρόνιας αφοσίωσης και εξαιρετικών συνεισφορών υπέρ του μηχανισμού της Ένωσης.».

19) Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο ζ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ζ) ανάπτυξη του σχεδιασμού διαχείρισης κινδύνων καταστροφών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10.»·

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η χρηματοδοτική συνδρομή για τη δράση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ι) καλύπτει όλες τις αναγκαίες δαπάνες για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της δυνατότητας ανάπτυξης των ικανοτήτων rescEU στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Οι κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της δυνατότητας ανάπτυξης των ικανοτήτων rescEU καθορίζονται στο παράρτημα Ια.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 30 για να τροποποιεί το παράρτημα Ια όσον αφορά τις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών.

3α. Η χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στο παρόν άρθρο μπορεί να υλοποιείται μέσω πολυετών προγραμμάτων εργασίας. Για δράσεις οι οποίες εκτείνονται πέραν του ενός έτους, οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις δύνανται να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις.»·

γ) η παράγραφος 4 διαγράφεται.

20) Στο άρθρο 22, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) σε περίπτωση καταστροφής, υποστήριξη των κρατών μελών για την απόκτηση πρόσβασης σε εξοπλισμό και μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23· και».

21) Το άρθρο 23 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 23

Επιλέξιμες δράσεις στον τομέα του εξοπλισμού και των επιχειρήσεων

1. Οι ακόλουθες δράσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή, με γνώμονα τη διασφάλιση της πρόσβασης σε εξοπλισμό και μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης:

α) παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό και για μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους που αποφασίζουν να διαθέσουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκέντρωση του εν λόγω εξοπλισμού ή των μεταφορικών και υλικοτεχνικών πόρων·

β) παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τους μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους που μπορούν να διατεθούν από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα, και για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στους πόρους αυτούς·

γ) παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τον εξοπλισμό ο οποίος μπορεί να διατεθεί από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα·

δ) χρηματοδότηση των μεταφορικών και υλικοτεχνικών πόρων που απαιτούνται για τη διασφάλιση ταχείας αντίδρασης σε καταστροφές. Οι σχετικές δράσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη μόνο εφόσον πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:

i) έχει υποβληθεί αίτημα για παροχή βοήθειας δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16·

ii) οι πρόσθετοι μεταφορικοί και υλικοτεχνικοί πόροι είναι αναγκαίοι για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης·

iii) η βοήθεια είναι αντίστοιχη των αναγκών που εντοπίζει το ΚΣΑΕΑ και παρέχεται σύμφωνα με τις συστάσεις του ΚΣΑΕΑ για τις τεχνικές προδιαγραφές, την ποιότητα, τη χρονική στιγμή και τις λεπτομέρειες παροχής της βοήθειας·

iv) η βοήθεια έχει γίνει δεκτή από αιτούσα χώρα, απευθείας ή μέσω των Ηνωμένων Εθνών ή των οργανισμών τους, ή άλλου συναφούς διεθνούς οργανισμού, στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης· και

v) η βοήθεια συμπληρώνει, για καταστροφές σε τρίτες χώρες, οποιαδήποτε συνολική ανθρωπιστική απόκριση της Ένωσης.

1α. Η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για τη μεταφορά μη προδεσμευμένων στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας ικανοτήτων, οι οποίες αναπτύσσονται σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός ή εκτός της Ένωσης και για κάθε άλλη στήριξη για μεταφορά που απαιτείται για την αντιμετώπιση καταστροφής, δεν υπερβαίνει το 75 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

2. Το ύψος της χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης για ικανότητες που προδεσμεύονται στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας δεν υπερβαίνει το 75 % των επιχειρησιακών δαπανών των ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός ή εκτός της Ένωσης.

4. Η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για τους μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους μπορεί να καλύπτει έως και το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών που προβλέπονται στα στοιχεία α) έως δ), εφόσον αυτό είναι αναγκαίο ώστε η συγκέντρωση της βοήθειας των κρατών μελών να καταστεί επιχειρησιακά αποτελεσματική και εφόσον οι δαπάνες αφορούν ένα εκ των ακολούθων:

α) τη βραχυπρόθεσμη μίσθωση αποθηκευτικής ικανότητας για την προσωρινή διατήρηση της βοήθειας των κρατών μελών προκειμένου να διευκολυνθεί η συντονισμένη μεταφορά της,

β) τη μεταφορά από το κράτος μέλος που προσφέρει τη βοήθεια στο κράτος μέλος που διευκολύνει τη συντονισμένη μεταφορά της,

γ) την επανασυσκευασία της βοήθειας των κρατών μελών ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι διαθέσιμες μεταφορικές ικανότητες ή προκειμένου να εκπληρωθούν συγκεκριμένες λειτουργικές απαιτήσεις, ή

δ) την τοπική μεταφορά, διαμετακόμιση και αποθήκευση της συγκεντρωμένης βοήθειας ώστε να διασφαλιστεί η συντονισμένη παράδοση στον τελικό προορισμό της αιτούσας χώρας.

4α. Όταν οι ικανότητες rescEU χρησιμοποιούνται για εθνικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 5, όλες οι δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συντήρησης και επισκευής, καλύπτονται από το κράτος μέλος που χρησιμοποιεί τις ικανότητες.

4β. Σε περίπτωση ανάπτυξης των ικανοτήτων rescEU στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης καλύπτει το 75 % των επιχειρησιακών δαπανών.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης καλύπτει το 100 % των επιχειρησιακών δαπανών των ικανοτήτων rescEU που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση καταστροφών μικρής πιθανότητας με μεγάλο αντίκτυπο, εφόσον οι εν λόγω ικανότητες αναπτύσσονται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης.

4γ. Ως προς την ανάπτυξη ικανοτήτων εκτός της Ένωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 10, η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης καλύπτει το 100 % των επιχειρησιακών δαπανών.

4δ. Όταν η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης που αναφέρεται στο παρόν άρθρο δεν καλύπτει το 100 % των δαπανών, το υπόλοιπο ποσό των δαπανών βαρύνει τον αιτούντα βοήθεια, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά με το κράτος μέλος που προσφέρει τη βοήθεια ή το κράτος μέλος που φιλοξενεί τις ικανότητες rescEU.

4ε. Για την ανάπτυξη των ικανοτήτων rescEU, η ενωσιακή χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να καλύπτει το 100 % όλων των άμεσων δαπανών που είναι αναγκαίες για τη μεταφορά φορτίων, υλικοτεχνικών μέσων και υπηρεσιών, εντός της Ένωσης και από τρίτες χώρες προς την Ένωση.

5. Σε περίπτωση συγκέντρωσης επιχειρήσεων μεταφοράς στις οποίες συμμετέχουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη, είναι δυνατόν ένα εξ αυτών να αναλάβει πρωτοβουλία να υποβάλει στην Ένωση αίτημα χορήγησης χρηματοδοτικής συνδρομής για ολόκληρη την επιχείρηση.

6. Όταν ένα κράτος μέλος αιτείται στην Επιτροπή να αναθέσει την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, η Επιτροπή ζητά μερική επιστροφή των εξόδων σύμφωνα με τα ποσοστά χρηματοδότησης που αναφέρονται στις παραγράφους 1α, 2 και 4.

6α. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1α και 2, η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για τη μεταφορά βοήθειας που απαιτείται για περιβαλλοντικές καταστροφές στις οποίες εφαρμόζεται η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» μπορεί να καλύπτει έως και το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Ισχύουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για τη μεταφορά βοήθειας ζητείται από το πληττόμενο ή το παρέχον τη βοήθεια κράτος μέλος βάσει δεόντως αιτιολογημένης αξιολόγησης αναγκών·

β) το πληττόμενο ή το παρέχον τη βοήθεια κράτος μέλος, κατά περίπτωση, λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να ζητήσει και να λάβει αποζημίωση από τον ρυπαίνοντα, σύμφωνα με όλες τις ισχύουσες διεθνείς, ενωσιακές ή εθνικές νομικές διατάξεις·

γ) αφού λάβει αποζημίωση από τον ρυπαίνοντα, το πληττόμενο ή το παρέχον τη βοήθεια κράτος μέλος, κατά περίπτωση, την επιστρέφει αμέσως στην Ένωση.

Σε περίπτωση περιβαλλοντικής καταστροφής όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η οποία δεν πλήττει κράτος μέλος, οι δράσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) εκτελούνται από το παρέχον τη βοήθεια κράτος μέλος.

7. Επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους δυνάμει του παρόντος άρθρου είναι οι εξής: όλες οι δαπάνες που συνδέονται με την κίνηση των μεταφορικών και υλικοτεχνικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για κάθε είδους υπηρεσίες, των τελών, δαπανών εφοδιασμού και διακίνησης, δαπανών για καύσιμα και πιθανών δαπανών διαμονής, καθώς και άλλων έμμεσων δαπανών, όπως φόρων, δασμών εν γένει και εξόδων διέλευσης.

8. Οι δαπάνες μεταφοράς μπορεί να αποτελούνται από μοναδιαίες δαπάνες, ποσά κατ' αποκοπήν ή κατ' αποκοπήν συντελεστές που καθορίζονται ανά κατηγορία δαπανών.».

22) Το άρθρο 25 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 25

Είδη χρηματοδοτικής παρέμβασης και διαδικασίες εφαρμογής

1. Η Επιτροπή υλοποιεί τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

2. Η Επιτροπή υλοποιεί τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή, στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται από τη φύση και το περιεχόμενο της σχετικής δράσης, υπό έμμεση διαχείριση με τους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ii), iv), v) και vi) του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Η χρηματοδοτική στήριξη δυνάμει της παρούσας απόφασης μπορεί να λάβει οποιαδήποτε από τις μορφές που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως τη μορφή επιχορηγήσεων, προμηθειών ή συνεισφορών σε καταπιστευματικά ταμεία.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 193 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, λαμβανομένης υπόψη της καθυστερημένης έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) 2021/836 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που προσδιορίζονται στην απόφαση χρηματοδότησης και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε σχέση με δράσεις που χρηματοδοτούνται βάσει της παρούσας απόφασης δύνανται να θεωρούνται επιλέξιμες από 1ης Ιανουαρίου 2021, ακόμη και αν πραγματοποιήθηκαν πριν από την υποβολή της αίτησης επιχορήγησης.

5. Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια ή πολυετή προγράμματα εργασίας, μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2. Τα ετήσια ή πολυετή προγράμματα εργασίας καθορίζουν τους επιδιωκόμενους στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο εφαρμογής και το συνολικό ύψος των κονδυλίων τους. Περιέχουν επίσης την περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων, ενδεικτικό ύψος του ποσού που διατίθεται σε κάθε δράση και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Όσον αφορά τη χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2, τα ετήσια ή πολυετή προγράμματα εργασίας περιγράφουν τις προβλεπόμενες δράσεις για τις εκεί αναφερόμενες χώρες.

Δεν απαιτούνται ετήσια ή πολυετή προγράμματα εργασίας για δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο της αντιμετώπισης καταστροφών του κεφαλαίου IV, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν εκ των προτέρων.

6. Για σκοπούς διαφάνειας και προβλεψιμότητας, η δημοσιονομική εκτέλεση και οι προβλεπόμενες μελλοντικές κατανομές κονδυλίων παρουσιάζονται και συζητούνται σε ετήσια βάση στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 33. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο.

7. Επιπλέον του άρθρου 12 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και οι πιστώσεις πληρωμών, οι οποίες δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως το τέλος του οικονομικού έτους για το οποίο έχουν εγγραφεί στον ετήσιο προϋπολογισμό, μεταφέρονται αυτομάτως και μπορούν να δεσμευθούν και να πληρωθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Οι μεταφερθείσες πιστώσεις χρησιμοποιούνται μόνο για δράσεις αντιμετώπισης καταστροφών. Οι μεταφερθείσες πιστώσεις είναι οι πιστώσεις που χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα στο επόμενο οικονομικό έτος.

_____

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/836 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 185 της 26.5.2021, σ. 1).».

23) Το άρθρο 27 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 27

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Όταν μια τρίτη χώρα συμμετέχει στον μηχανισμό της Ένωσης μέσω απόφασης που εκδίδεται δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή βάσει οποιασδήποτε άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα χορηγεί τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στον αρμόδιο διατάκτη, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να μπορούν να ασκήσουν πλήρως τις αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

_____

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).».

24) Το άρθρο 30 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η εξουσία για την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 6 και στο άρθρο 21 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.»·

β) η παράγραφος 3 διαγράφεται·

γ) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στα άρθρα 19 παράγραφος 6 και στο άρθρο 21 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.»·

δ) η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 6 ή του άρθρου 21 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.».

25) Στο άρθρο 32 παράγραφος 1, το στοιχείο θ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«θ) την οργάνωση στήριξης για μεταφορικούς και υλικοτεχνικούς πόρους, όπως προβλέπεται στα άρθρα 18 και 23·».

26) Στο άρθρο 33, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 5.».

27) Στο άρθρο 34, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κάθε δύο χρόνια η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις επιχειρήσεις και την πρόοδο που συντελείται βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 5 και των άρθρων 11 και 12. Η έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την επιτελούμενη πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των ενωσιακών στόχων ανθεκτικότητας στις καταστροφές, των στόχων σε επίπεδο ικανοτήτων και τις εναπομένουσες ελλείψεις, όπως αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, λαμβάνοντας υπόψη τη δημιουργία ικανοτήτων rescEU σύμφωνα με το άρθρο 12. Η έκθεση παρέχει επίσης μια επισκόπηση των εξελίξεων που αφορούν τον προϋπολογισμό και το κόστος σχετικά με τις ικανότητες αντιμετώπισης, καθώς και εκτίμηση της ανάγκης για περαιτέρω ανάπτυξη των εν λόγω ικανοτήτων.

3. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και ανά πενταετία στη συνέχεια, η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ανακοίνωση σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την οικονομική αποδοτικότητα και τη συνεχή εφαρμογή της παρούσας απόφασης, ιδίως όσον αφορά το άρθρο 6 παράγραφος 4, τις ικανότητες rescEU και τον επιτευχθέντα βαθμό συντονισμού και συνεργειών με άλλες πολιτικές, προγράμματα και ταμεία της Ένωσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις υγειονομικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η εν λόγω ανακοίνωση συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από προτάσεις τροποποίησης της παρούσας απόφασης.».

28) Το παράρτημα Ι της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.

29) Ο τίτλος του παραρτήματος Ια αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών όπως αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3».

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Μαΐου 2021.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Η Πρόεδρος*
D. M. SASSOLI	A. P. ZACARIAS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι*

Ποσοστά για τη χορήγηση του χρηματοδοτικού κονδυλίου για την εφαρμογή του μηχανισμού της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1α και του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 19α για την περίοδο από το 2021 έως το 2027

Πρόληψη: 5 % +/- 4 ποσοστιαίες μονάδες

Ετοιμότητα: 85 % +/- 10 ποσοστιαίες μονάδες

Αντιμετώπιση: 10 % +/- 9 ποσοστιαίες μονάδες

Αρχές

Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, ο στόχος της Ένωσης να συμβάλλει στους συνολικούς κλιματικούς στόχους και στη φιλοδοξία να ενσωματώνεται η δράση για τη βιοποικιλότητα στις πολιτικές της Ένωσης λαμβάνεται δεόντως υπόψη στον βαθμό που το επιτρέπουν ο απρόβλεπτος χαρακτήρας και οι ειδικές περιστάσεις των δράσεων ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών.».